

سؤالات امتحان نهایی درس:	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۹ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
فلسفه و منطق	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۶ / ۲	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸	اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره	

فلسفه

۱	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد؟ (الف) لفظ فلسفه معرّب کلمه ی « فیلسوفوس » به معنای « دوستدار دانایی » است . (ب) بحث درباره ی اینکه « آیا آدمی باید همیشه و همه جا به طور مطلق راستگو باشد ؟ » بیانگر ارتباط فلسفه و جامعه شناسی است . (ج) سقراط بنیانگذار فلسفه است؛ زیرا توانایی عقل و روش درست اندیشیدن را به انسان ها آموخت و باعث رونق تفکر فلسفی شد . (د) ارسطو وظیفه ی فیلسوف را تبیین جهان هستی از افق «علل اربعه» می داند .	۱
۲	هر یک از موارد سمت راست در تمثیل غار افلاطون با کدام یک از گزینه های سمت چپ مطابقت دارد ؟ (۱) غار (۲) پرتو آتش (۳) اشیاء و انسان های بیرون غار (۴) خارج شدن آدمی از غار (الف) نور خورشید (ب) عالم مثل (ج) سیر و صعود روح به عالم شناسایی (د) عالم محسوسات (ه) صعود روح به عالم محسوسات	۱
۳	جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید: (الف) تأملات بشر پیرامون هستی و آغاز و انجام جهان در ابتدا با همراه بوده و به زبان بیان شده است . (ب) « نمی دانم » سقراط در واقع، آوای بود و « نمی دانم » سوفسطائیان معنایی جز در بر نداشت . (ج) علت مادی در نظر ارسطو در واقع مرحله ی در یک چیز است که تدریجاً یا بر اثر دخالت یک علت و یا بر اثر به مرحله ی فعلیت نایل می شود .	۱/۷۵
□ به سؤالات ذیل پاسخ کوتاه بدهید:		
۴	در پاسخ به سؤال « آیا طبیعت قابل شناخت است؟ » باید وارد قلمرو چه علمی شد ؟	۰/۲۵
۵	بحث مهم « شناخت » یا « معرفت » پیوند فلسفه را با کدام شاخه از رشته های علوم انسانی مشخص می نماید ؟	۰/۲۵
۶	چه مسأله ای بیش از هر چیز ذهن اندیشمندان نخستین را جهت تبیین عقلانی، به خود مشغول می داشت ؟	۰/۲۵
۷	دو کتاب مهم افلاطون درباره ی « شناسایی » را نام ببرید .	۰/۵
۸	به نظر ارسطو آن عاملی که از ماهیت و نوع یک پدیده حکایت می کند و آن عاملی که جنس هر موجودی را تشکیل می دهد به ترتیب چه نام دارند ؟	۰/۵
«ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم»		

سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۹ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۶ / ۲	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸			
اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir			

ردیف	سؤالات	نمره
------	--------	------

۹	از دیدگاه ارسطو در ساخت یک کوزه، کدام یک از موارد ذیل، «علتهای بیرونی» می باشند؟ «خاکِ رُس - کوزه گر - کسب درآمد - شکل کوزه»	۰/۵
---	---	-----

□ به سؤالات ذیل پاسخ تشریحی و کامل بدهید:

۱۰	دو مورد از سؤالاتی را که در علم حقوق مطرح می شود و باعث ارتباط این علم با فلسفه می گردد، بیان کنید .	۰/۵
۱۱	توضیح دهید که چرا فلسفه ی اولی «مهمترین مصداق فلسفه» به معنای تبیین عقلانی است ؟	۱
۱۲	سقراط چگونه اثبات کرد که او منکر وجود خدا نیست ؟ (استدلال او را کامل بنویسید.)	۱
۱۳	«خطا ناپذیری» در معرفت حقیقی ضامن چیست و چگونه تأمین می شود؟	۰/۵

منطق

۱۴	تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام یک غلط می باشد؟ الف) مجموعه ی آثار منطقی ارسطو ، به نام «ارغنون» نامیده شده است . ب) تصوّر «علم» یک تصوّر غیر بدیهی است . ج) «رفتن» لفظ مفرد و فعل می باشد . د) «قیاس» مهمترین نوع استدلال است؛ زیرا نتیجه ی آن قطعی و حتمی می باشد .	۱
----	---	---

۱۵	الفاظ مشخص شده در ستون سمت چپ ، با کدامیک از گزینه های سمت راست تناسب دارد ؟ الف) ماشین پدرم به دلیل تخلیه ی باطری خراب شد . ب) تلویزیون ما خراب شد و ما یک تلویزیون جدید خریدیم . ج) درس فرزندانم را از مدرسه پرسیدم . ۱) دلالت التزام ۲) دلالت تضمن	۰/۵
----	--	-----

۱۶	جاهای خالی را با عبارات مناسب کامل کنید: الف) فرانسویس بیکن و به نقد منطق و فلسفه ی ارسطو پرداختند . ب) «بدیهی» را نباید با «معلوم» اشتباه کرد؛ زیرا «بدیهی» از «معلوم» می باشد . ج) به عبارت مختصر ، موضوع علم منطق عبارت است از و د) در قضایای شرطی منفصل حقیقی، حکم به عناد بین دو می شود ، در حالی که در منفصل مانعة الجمع، حکم به عناد بین دو می باشد . هـ) در استدلال استقرائی از قضایای جزئی ، به نتیجه ای دست می یابیم . و) در برهان اتّی از وجود به وجود استدلال می کنند .	۲/۲۵
----	---	------

«ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم»

سؤالات امتحان نهایی درس:	رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۹ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
فلسفه و منطق	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۸۸ / ۶ / ۲	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۸	اداره ی گل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات	نمره	

□ به سؤالات ذیل پاسخ کوتاه بدهید:

۱۷	از میان تصور های ذیل دو تصور جزئی و دو تصور کلی بیابید : «این امتحان - کلاس درس - ایران - کوه الماس - عدالت»	۱								
۱۸	نوع هریک از تعاریف ذیل را مشخص کنید : (حدّ تام - حدّ ناقص - رسم تام - رسم ناقص) الف) جسم نامی حسّاس، در تعریف حیوان ب) جسم ضاحک، در تعریف انسان	۰/۵								
۱۹	جدول ذیل را کامل کنید :	۱								
	<table border="1"> <tr> <td>اصل قضیه</td> <td>عکس</td> <td>نقیض</td> <td>تضاد</td> </tr> <tr> <td>موجه ی کلیه</td> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>سالبه ی کلیه</td> </tr> </table>	اصل قضیه	عکس	نقیض	تضاد	موجه ی کلیه			سالبه ی کلیه	
اصل قضیه	عکس	نقیض	تضاد							
موجه ی کلیه			سالبه ی کلیه							
۲۰	اولاً تعیین کنید قیاس اقترانی ذیل شکل چندم است ؟ ثانیاً مُنتج است یا عقیم ؟ ثالثاً اگر مُنتج است، نتیجه و اگر عقیم است، دلیل آن چیست ؟ الف) همه ی امیدواران خوشبختند. همه ی عاشقان خوشبختند. ب) هر جوینده ای یابنده است. هر جوینده ای شکست خور است.	۱/۵								
۲۱	سه مورد از موادّ یقینی قیاس را نام ببرید .	۰/۷۵								
۲۲	دو مورد از موادّی را که در سفسطه به کار می روند ، نام ببرید .	۰/۵								
□ به سؤالات ذیل پاسخ تشریحی و کامل بدهید:										
۲۳	از میان کلیات خمس ، « نوع » را تعریف کنید .	۱								
۲۴	از میان اقسام قضیه ی حملی ، قضیه ی « مُهمله » با قضیه ی « محصوره » چه تفاوتی دارد ؟	۰/۵								
۲۵	از میان اقسام حجّت ، « تمثیل » را تعریف کنید .	۰/۵								
	جمع نمره	۲۰								
	«موفق باشید»									

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۶ / ۲
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۸		اداره‌ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	
	نمره	

فلسفه

۱	الف) غ	ب) غ	ج) ص	د) ص	(هر مورد ۰/۲۵)	۱
۲	۱=د) عالم محسوسات	۲=الف) نور خورشید	۳=ب) عالم مثل	۴=ج) سیرو صعود روح به عالم شناسایی	(هر مورد ۰/۲۵)	۱
۳	الف) باورهای دینی (۰/۲۵) - رمزی (۰/۲۵)	ب) خویشتن شناسی (۰/۲۵) - نمی توانم بدانم (۰/۲۵)	ج) استعداد (یا بالقوه) (۰/۲۵) - فاعلی خارجی (۰/۲۵) - طبیعت درونی خود (۰/۲۵)			۱/۷۵
۴	الف) فلسفه ی علوم طبیعی یا فلسفه (۰/۲۵)					۰/۲۵
۵	روان شناسی (۰/۲۵)					۰/۲۵
۶	دگرگونی های طبیعت (۰/۲۵)					۰/۲۵
۷	تنتوس (۰/۲۵) - جمهوری (۰/۲۵)					۰/۵
۸	علت صوری (۰/۲۵) علت مادی (۰/۲۵)					۰/۵
۹	کوزه گر (۰/۲۵) کسب درآمد (۰/۲۵)					۰/۵
۱۰	جرم چیست؟ چه کسی باید برای مجازات مجرمان قانون وضع کند؟ و ... (ذکر دومورد و هرمورد ۰/۲۵)					۰/۵
۱۱	فلسفه کوششی است برای شناختن ریشه ها، مبانی و علت اصلی هر پدیده (۰/۲۵) تا بتوانیم آن پدیده را تبیین عقلانی کنیم. (۰/۲۵) هستی و وجود، حقیقی ترین و اصلی ترین مبنایی است که همه خصوصیات اشیاء و پدیده ها به آن باز می گردد (۰/۲۵) لذا هستی شناسی یا مابعد الطبیعه که شناخت احکام مطلق وجود است؛ در واقع بارزترین و مهم ترین مصداق فلسفه به معنای تبیین عقلانی است. (۰/۲۵)					۱
۱۲	(آیا ممکن است کسی وجود امور انسانی را بپذیرد ولی منکر وجود انسان باشد؟) یا (آیا ممکن است کسی وجود اسب را انکار کند، ولی وجود زین، لگام، دهنه و سایر امور مربوط به اسب را بپذیرد؟) (۰/۲۵) (آیا کسی پیدا می شود که علم، قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد؛ ولی وجود خداوند را منکر شود؟) (۰/۲۵) و شما در اتهامات گفته اید که من به این امور اعتقاد دارم. (۰/۲۵) پس اگر حرف شما راست باشد، دلیل آن است که من به وجود خدا معتقدم. (۰/۲۵)					۱
۱۳	ضامن صحت و درستی (۰/۲۵) و با به کار بردن قوه عقل تأمین می شود. (۰/۲۵)					۰/۵

منطق

۱۴	الف) ص	ب) ص	ج) غ	د) ص	(هر مورد ۰/۲۵)	۱
۱۵	۱ = ج) درس فرزندانم را از مدرسه پرسیدم (۰/۲۵)	۲ = الف) ماشین پدرم به علت تخلیه باطری خراب شد (۰/۲۵)				۰/۵
	«ادامه ی پاسخ ها در صفحه ی دوم»					

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: فلسفه و منطق		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۸ / ۶ / ۲	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در شهریورماه سال ۱۳۸۸		اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی http://aee.medu.ir	
ردیف	راهنمای تصحیح		
	نمره		
۱۶	الف) دکارت (۰/۲۵) ب) اخسن (۰/۲۵) ج) معرف (۰/۲۵) - حجت (۰/۲۵) د) نقیض (۰/۲۵) - ضد (۰/۲۵) ه) کلی (۰/۲۵) و) معلول (۰/۲۵) - علت (۰/۲۵)		
۱۷	تصورهای جزئی = این امتحان (۰/۲۵) - ایران (۰/۲۵) تصورهای کلی = کلاس درس - کوه الماس - عدالت (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵)		
۱۸	الف) حد تام (۰/۲۵) ب) رسم ناقص (۰/۲۵)		
۱۹	عکس = موجه ی (۰/۲۵) جزئی (۰/۲۵) نقیض = سالبه ی (۰/۲۵) جزئی (۰/۲۵)		
۲۰	الف) شکل دوم (۰/۲۵)، عقیم (۰/۲۵)، به دلیل عدم اختلاف در کیف (۰/۲۵) ب) شکل سوم (۰/۲۵)، منتج (۰/۲۵)، بعضی یابنده ها شککیا هستند. (۰/۲۵)		
۲۱	بدیهیات، تجربیات، متواترات، محسوسات (ذکر سه مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵)		
۲۲	مشبهات، مظلونات، وهمیات (ذکر دو مورد کافی است. هر مورد ۰/۲۵)		
۲۳	نوع آن کلی (۰/۲۵) ذاتی است (۰/۲۵) که بر افراد متفق الحقیقه اطلاق می شود. (۰/۲۵) و در جواب « ما هو؟ » می آید. (۰/۲۵)		
۲۴	در قضیه ی مهمله کمیت افراد موضوع تصریح نشده؛ اما در قضیه ی محصوره، تصریح شده است.		
۲۵	استدلالی است که در آن حکمی را برای چیزی از راه شباهت آن با چیز دیگر معلوم می کنند.		
	«موفق باشید»		
	جمع نمره		
	۲۰		

مصحح محترم:

در تصحیح اوراقه عین عبارات کتاب درسی ملاک نمی باشد و پاسخ صحیح با بیان

دانش آموز قابل قبول است.

سر بلند باشید.